

Revirement ușor al transportului feroviar de călători în perioada 2016-2019

8 decembrie 2020

Autoritatea pentru Reformă Feroviară a dat publicității „studiul privind evoluția principalilor indicatori ai pieței feroviare de călători/traficului feroviar de călători din România în perioada 2016-2019”.

Tabel nr.4. Evoluția indicatorului tren-km operat în perioada 2016-2019

OTF	2016	2017	2018	2019
SNTFC CFR CĂLĂTORI	52,146,260.00	52,229,969.20	49,881,389.40	50,204,808.80
REGIOTRANS	5,993,803.60	5,618,640.60	0.00	0.00
REGIO CĂLĂTORI	0.00	327,452.70	6,148,366.00	6,034,355.50
TRANSFEROVIA CĂLĂTORI	3,273,320.00	3,404,763.90	3,436,753.10	3,462,248.70
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	1,160,330.00	1,448,714.00	1,488,369.70	1,731,660.10
ASTRA TRANS CARPATIC			612,593.70	840,723.90
SOFTRANS	643,232.39	636,276.30	544,904.70	610,876.10
TOTAL GENERAL	63,216,945.99	63,665,816.70	62,112,276.10	62,884,673.10

Studiul în cauză, [disponibil aici pe situl autorității](#), arată o menținere a serviciilor de trafic călători din punct de vedere a indicatorului tren-km însoțită de o creștere a volumului acestora prin prisma numărului de călători transportați. Aceasta ar însemna o ameliorare a eficienței transportului feroviar, din punct de vedere al încărcării trenurilor.

„Analiza globală a activității de transport feroviar pe întreaga perioadă 2016 -2019 arată o creștere moderată a principalilor indicatori analizați, pe fondul alocării unei subvenții anuale în creștere cu cca 16%, prin comparație între valorile din 2017 cu cele din 2019. Raportat la indicatorul tren-km, în perioada 2016 -2019, observăm o menținere relativ constantă a acestuia, scăderea dintre 2016 și 2019 fiind de cca 1% (...) Astfel, în anul 2018 se observă o ușoară scădere a indicatorului tren-km operat între anii 2017-2018, care se datorează reducerii cu 10% a compensației, aplicată în luna octombrie 2017, urmare a rectificării bugetare negative și alocării în anul 2018 a unei sume aproximativ egale cu cea din 2017. În consecință, OTF au fost nevoiți să reducă numărul de trenuri operate, iar în unele cazuri au fost nevoiți chiar să se retragă de pe anumite secții de circulație”, explică autorii.

„În ceea ce privește indicatorul călători expediați, lucrurile stau ceva mai bine, creșterea globală între 2016 și 2019 fiind de cca 8%”, spune studiul ARF.

Operatorii privați își cresc ușor cota de piață

Tabel nr. 5. Evoluția indicatorului Călători-expediați în perioada 2016-2019

OTF	2016	2017	2018	2019
SNTFC CFR CĂLĂTORI	52,898,759.00	56,927,403.00	53,738,628.00	56,920,708.00
REGIOTRANS	5,961,396.00	5,861,407.00	0.00	0.00
REGIO CĂLĂTORI	0.00	347,810.00	6,230,398.00	5,989,723.00
TRANSFEROVIAR CĂLĂTORI	4,350,010.00	4,536,842.00	4,745,940.00	5,000,632.00
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	940,675.00	998,474.00	1,323,221.00	1,281,812.00
ASTRA TRANS CARPATIC	0.00	0.00	162,475.00	247,209.00
SOFTRANS	326,757.00	359,209.00	311,924.00	302,494.00
TOTAL GENERAL	64,477,597.00	69,031,145.00	66,512,586.00	69,742,578.00

Cota de piață s-a deplasat un pic în favoarea operatorilor privați. „O analiză a cotei de piață din prisma acestui indicator, aduce unele modificări semnificative. Dacă în 2016, cota de piață a operatorilor privați reprezenta 21% din cota de piață a SNTFC CFR Călători, în 2019 cota acestora a crescut la 25% față de cota SNTFC CFR Călători. Analiza cotei de piață între operatorii privați și SNTFC CFR Călători arată ceva mai echilibrat, creșterea acesteia, în cazul operatorilor privați fiind de la 21,8% în 2016 la 22,5% în 2019. Din punct de vedere al eficienței muncii, diferența între sectorul privat și cel de stat devine cea mai mare în 2019, dacă raportăm nivelul salariilor și al numărului de angajați la volumul de activitate al fiecărui operator feroviar”, se arată în document.

Transferurile de la bugetul statului au crescut cu 50% în trei ani. Peste 60% din facilități, la studenți

Dacă în 2016 volumul transferurilor de la buget era de 1,31 miliarde lei (facilitățile fiind introduse de-abia în 2017) în 2019 volumul acestora a crescut la 1,96 miliarde lei, fiind formate din compensație cu 1,43 miliarde lei și facilități în valoare de 535 milioane lei.

Grosul compensației a fost încasat în 2019 de către CFR Călători (1,14 miliarde lei), urmat de Regiotrans/Regio Călători cu 145,6 milioane lei. Transferoviar a încasat drept compensație 82,65 milioane lei. O pondere de 93% a facilităților de călătorie au fost încasate de CFR Călători.

„Se constată o creștere a valorii facilităților acordate în urma emiterii HG 42/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea facilităților de transport intern feroviar și cu metroul pentru elevi și studenți. De menționat este faptul că în anul 2019, din totalul sumelor plătite lunar pentru facilități, un procent de 63% reprezintă plata facilităților pentru studenți”, spune ARF.

După cum arătam, cota de piață a CFR Călători s-a redus ușor. Dar care sunt cifrele? Dacă în 2016 CFR Călători avea 52,14 milioane tren-km la un total de 63,21 milioane, în 2019 compania de stat a avut 50,2 milioane tren-km la un total de 62,88 milioane. Cota

de piață a fost preluată de ceilalți operatori privați (Interregional și Astra Trans Carpatic au luat grosul), singura scădere fiind la Softrans (de la 643 mii tren-km la 610 mii).

Se constată o creștere importantă a indicatorului călători expediți în anul 2017, datorită HG nr. 42/2017 privind gratuitatea transportului feroviar pentru studenți.

De asemenea, se observă că principalii OTF cu capital privat au avut o creștere a numărului de călători expediți în perioada 2016-2019. În schimb, operatorul național, SNTFC CFR Călători SA, a suferit o scădere semnificativă în 2018 față de 2017, în principal, din cauza lipsei de material rulant, corelată cu scăderea numărului de trenuri operate, având în vedere rectificarea negativă din octombrie 2017.

În anul 2019 indicatorul călători-expediți înregistrează o creștere pentru: – CFR Călători SA – operator de stat, +5,92% față de valoarea anului 2018; – Transferoviar Călători SRL – operator privat, +5,36% față de valoarea anului 2018; – Astra Trans Carpatic SRL – operator privat, +52,15% față de valoarea anului 2018.

În anul 2019 indicatorul călători-expediți înregistrează o scădere pentru: – Regio Călători SRL – operator privat, -3,86% față de valoarea anului 2018; – Interregional Călători SRL – operator privat, -3,12% față de valoarea anului 2018; – Softrans SRL – operator privat, -3,02% față de valoarea anului 2018.

Privații și-au încărcat mai bine trenurile

„Analizând datele prezentate, se observă o scădere a numărului total de trenuri operate de cca 3%, în perioada 2016-2019; cu toate acestea, dacă evaluăm separat totalul operatorilor privați, observăm o creștere de cca 1% a numărului de trenuri operate în 2019 față de 2016, în timp ce SNTFC CFR CĂLĂTORI SA înregistrează o scădere de cca 6% pentru aceeași perioadă. Prin corelarea statisticilor legate de numărul de trenuri operate și volumul călătorilor expediți se remarcă faptul că unii operatorii privați, deși au prezentat o scădere a numărului de trenuri operate, au avut totuși creșteri în privința numărului de călători expediți. Prin urmare, aceștia au optimizat materialul rulant disponibil în vederea eficientizării gradului de ocupare al trenurilor utilizate”, spune ARF. *În a doua parte a articolului, miercuri, vom prezenta structura costurilor la operatori și ponderea compensației în total venituri, precum și felul în care ARF își analizează activitatea de la înființare.*

Sursa: Club Feroviar